

BAKALÁŘSKÉ
POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autorka: Eva Sojková

Název práce: Sourozenecké konstelace a jejich vliv na osobnostní charakteristiky

Vedoucí práce: Jan Polivka

Posuzuje: Jan Polivka

Formální stránka:

předložená práce má celkem 75 stran, je rozdělena na dvě části, teoretickou a praktickou, kterou tvoří průzkum na dané téma. Poznámkový aparát: 108 položek, uvedených podle obvyklého úzu, dobrá variabilita, literárních zdrojů je přiměřeně. Korektury provedeny docela kvalitně, překlepy jsou v únosné míře. Grafika i zpracování vyhovují.

Prezentace práce:

formulace cíle práce je správná, odborné výrazy jsou uváděny korektně, jen občas některé nepřesnosti (viz dále obsahová stránka). Lze hovořit o velmi pečlivém zpracování a pracnosti vůbec, což se zvláště týká praktické části.

Obsahová stránka:

někdy trochu vadí uvádění samozřejmostí, avšak naštěstí ne tak příliš často (např. na str. 13 :“ Člověk je tvor společenský“, „V rodině je možné hledat kořeny každé osobnosti“). Zpracovávané téma je v současné době zase zvýšeně populární (viz různé kurzy o rodinných konstelacích, značně drahé a stejně značně málo kvalitní), ale jeho popularita se táhne již od starověku přes Adlera až k současným koncepcím, jak nás o tom autorka kvalitním způsobem v rešerši literatury informuje. Použití dotazníku v tomto kontextu není příliš běžné a lze jej hodnotit jako pozitivum, a to tím spíše, že je rozumně relativizována platnost výsledků. Na rozdíl od autorky práce si nemyslím, že vzorek dotazovaných osob byl malý. Zpracování i grafická stránka jsou dobré, na str. 42 mi není moc jasný výraz „kontrola validity“, rovněž bych se zeptal, zda před prezentací dotazníku byly zkoumaným osobám vysvětleny přiměřeně pojmy extravertze a introvertze (otázka č.8).

Specifikace výhod a nevýhod, pokud se jednotlivých pozicí v rodině týká, je zajímavá a docela přínosná.

Někde dochází k určitým zjednodušením nebo nesprávnostem, vcelku však málokdy: str. 32: „ Způsob měření IQ spočívá v rychlém zodpovězení několika krátkých otázek“ – to je úplně jinak a autorka jistě u obhajoby vysvětlí, jak. Lze obecně říci, že otázka inteligence je celkově o dost složitější a je známo, že rodinné konstelace ji ovlivňují většinou dost nejednoznačně a problematicky (snad lze v této souvislosti hovořit o indikativnějších souvislostech pouze u jedináčků v kvalitním rodinném prostředí – viz příslušné výzkumy). Také nelze tvrdit, že „Přírodním výběrem jsou malé děti uzpůsobeny k tomu, aby byly staršími

vnímány jako roztomilé, neohrožující a příjemné“ (str.21 nahoře). Občas nejsou (viz např. žárlivost na mladšího sourozence, docela často frekventovaná). Přírodní výběr má ostatně na starosti dost jiné věci.

Závěr:

celkově lze konstatovat, že práce, kterou diplomandka předložila, splnila vytýčený cíl a kvalitně informovala o základní problematice. Zajímavé je použití dotazníku, včetně některých jeho výsledků. Práci doporučuji k obhajobě.

(Jan Polivka)